

Halk Toplantısı

Katılımcılar:

İstanbul Büyükşehir Belediyesi

Gürkan Akgün: İmar ve Şehircilik Dairesi Başkanı

Fatih Doğan: İBB Şehir Planlama Müdürü

Serkan Baş: İBB Şehir Planlama Müdür Yardımcısı

Onur Kınacı: İBB Şehir Planlama Müdürlüğü, Şef

Gözde Ağartan Ünal: İBB Şehir Planlama Müdürlüğü, Katılım Koordinatörü

Serkan Dönmez: İBB Şehir Planlama Müdürlüğü, Şehir Plancısı

Sinem Sakin: İBB Şehir Planlama Müdürlüğü, Katılım Koordinatörlüğü

Nazım Özcan: İBB Şehir Planlama Müdürlüğü, Katılım Koordinatörlüğü

Kadıköy Belediyesi

Gül Coşkun: Kadıköy Belediyesi, Başkan Yardımcısı

Zerrin Karamukluoğlu: Plan Projeler Müdürü

Burcu Budak: Plan Projeler Müdürlüğü, Şef, Şehir Plancısı

Uğur Çolak: Plan Projeler Müdürlüğü, Şehir Plancısı

Tuğçe Aktan: Plan Projeler Müdürlüğü, Şehir Plancısı

Beril Sevin Topçu: Plan Projeler Müdürlüğü, Şehir Plancısı

Batur Seçilmiş: TAK, Şehir Plancısı

Berfin Demir: Kadıköy Akademi, Şehir Plancısı

BİMTAŞ

Nazım Akkoyunlu: Genel Müdür Yardımcısı

Emel Öztep: Planlama Müdürü

Gülşen Önüç: Proje Yöneticisi, Şehir Plancısı

Mehmet Yalçın: Şehir Plancısı

Seçil Bak: Şehir Plancısı

Sıla Özdemir: Kadıköy İletişim Ofisi Personeli, Şehir Plancısı

Giriş

13 Ekim 2022 Perşembe günü Kadıköy İDEA'da İstanbul Büyükşehir Belediyesi İmar ve Şehircilik Dairesi Başkanlığı Şehir Planlama Müdürlüğü, BİMTAŞ ve Kadıköy Belediyesi bünyesindeki ilgili yetkililer ile Kadıköy-Merkez Planlama Çalışmaları sürecini anlatmak üzere halk toplantısı düzenlenmiştir.

Halk toplantısının konusu, Caferağa ve Osmanağa Mahallelerinin tamamında ve Rasimpaşa mahallesinin bir kısmında yapılacak olan 1/5000 Nazım İmar Planı ve 1/1000 Uygulama İmar Planı yaklaşımlarının halka aktarılması, halkın görüş ve önerilerinin alınmasıdır.

Açılış Konuşmaları ve Sunum

İstanbul Büyükşehir Belediyesi, İmar ve Şehircilik Dairesi Başkanı Gürkan Akgün açılış konuşmasında:

Kadıköy'de ihtiyaçlar doğrultusunda 1/5000 Ölçekli Nazım İmar Planı ve 1/1000 Ölçekli Uygulama İmar Planı hazırlanmasına yönelik çalışmalara başlandığından bahsetmiştir. İstanbul Büyükşehir Belediyesi ve ilçe belediyeleri tarafından yapılmakta olan planlarda planlama alanında yaşayan halkın ve buradaki işletme sahiplerinin sorunlarının dinlenmesi, tüm paydaşların planlama sürecine dâhil edilmesi gerekliliği vurgulanmıştır. Katılımcı planlamanın gereği olarak süreç boyunca yapılacak çalışmalardan bahsetmiş ve bu çalışmalarda halkın katılımının, düşüncelerinin çok değerli olduğunu belirtmiştir. Kadıköy İletişim Ofisi'nin açıldığını ve Kadıköy hakkında fikri olan herkesi buraya beklediklerini ifade etmiştir. Bugünkü halk toplantısında, yapılan çalışmanın neleri içerdiği, hangi ilkeler doğrultusunda yapıldığı, sürece dair ayrıntıları ve bugüne kadar nelerin yapıldığını anlatacaklarını belirterek konuşmasını bitirmiştir.

İBB Şehir Planlama Müdürlüğü Katılım Koordinatörü Gözde Ağartan Ünal'dı sunumunda Nazım İmar Planı'nın

- Stratejik yaklaşım, plan amaçları ve hedeflerin belirlendiği,
- Arazi parçalarının genel kullanım kararlarının ve ilkelerinin ortaya konduğu, Koruma esasları ve koruma alanları yönetiminin,
- Nüfus yoğunluklarının,
- Yapılaşma ve kullanımlara ilişkin esasların ve uygulama ilkelerinin,
- Kentsel sosyal-tekniik altyapı alanlarının,
- Açık ve yeşil alan sisteminin,
- Ulaşım ve erişilebilirlik kararlarını içerdiğini anlatarak plan hakkında genel bilgileri aktarmıştır.

Bu kapsamda planlama alanını, Caferağa ve Osmanağa Mahallelerinin tamamını ve Rasimpaşa mahallesinin bir kısmını kapsayan 37.283 kişilik nüfusa sahip, 202 hektarlık bir çalışma alanı olarak tarif etmiştir. Kadıköy Nazım İmar Planı yapım gerekçeleri olarak;

- 1/1000 Uygulama İmar Planı'nın bulunmayışı,
- Mevcut imar planlarının günümüz koşullarına ve güncel mevzuata uygun durumda olmaması,
- Ana ulaşım kararlarının alınması,
- Güncel eğilim ve ihtiyaçların, farklılaşan mekânsal kullanımların plana aktarılması, Kentsel projelerin bölgeye etkilerinin değerlendirilmesi sebepleri gereği plan çalışmalarına başlandığını belirtmiştir.

Çalışma amacı ve ilkeleri olarak;

Bütüncül bir yaklaşım ile bilimsel ve yerel bilgiyi odağa alarak Kadıköy Merkezi'nin ihtiyaç ve taleplerini araştırmak, çözümler geliştirmek ve geleceğe yön verecek kararları tüm paydaşlar ile oluşturmayı amaçladıklarını dile getirmiştir.

2005 ve 2022 yıllarında arasında Kadıköy merkezdeki bina kullanımındaki

- Mühürdar Karakolu Caddesi ticaret+konut kullanımındaki,
- Hasırcıbaşı Caddesi konut kullanımındaki,
- Tarihi Çarşı ve çevresindeki turizm ve konaklama alanlarındaki değişimleri yapılan analiz paftaları ile anlatılmıştır. Konutların son 17 yılda konut+ticarete veya tamamen ticaret alanına dönüştüğünü, Çarşı merkez ve Moda'da turizmin yayılım göstermesi ile Airbnb gibi günlük kiralık unsurların arttığını belirtmiştir.

Yapılan analizler sonucu oluşturulan stratejik çerçevenin karakter alanlarının ve mekânsal tipolojilerin korunması, işlevlerin dengelenmesi, kullanım türlerinin belirlenmesi, kamusal niteliğin geliştirilmesi, yeşil ve açık alan yaklaşımının kurgulanması, ulaşım sistemleri yaklaşımının geliştirilmesi, tarihi dokunun korunması, konut ağırlıklı mahalle yaşamının korunması olduğu belirtmiştir.

Yapılan analiz çalışmaları sonucunda Kadıköy merkeze dair 8 adet ana sorun tespit edildiğini açıklamıştır. Bu sorunlar;

1. Planlama alanı ve çevresindeki parçacıl projelerin etkileri,
2. Ana ulaşım kararları ve kentsel hareketlilik sorunları,
3. Ticaret ve konut alanlarının gelişimindeki dengesizlik,
4. Tarihi karakter alanlarının korunamaması,
5. Afet riskleri ve kentsel önlemlerin yetersizliği,
6. Ekolojik olarak hassas alanların korunmasına yönelik sorunlar,
7. Artan turizm talebinin mekana yansıması,
8. Kentsel yenileme ve imar sorunu olarak ifade etmiştir.

Tespit edilen sorunlar ve Vizyon 2050 ilkelerinden de yola çıkılarak Nazım İmar Planı'nı yönlendirecek 5 stratejik temadan bahsetmiştir.

Dengeli ve Dinamik Kadıköy Ekonomisi stratejisi; yenilikçi, canlı ve çeşitli bir yerel ekonomiyi,

Adil Çözümleri ile Kadıköy stratejisi; aktif güvenli ve özgür mekânları,

Yaşam Kalitesi Yüksek Kadıköy stratejisi; erişilebilir, akıllı ve sağlam bir çevreyi,

Kapsayıcı ve Demokratik Kadıköy stratejisi; şeffaf, verimli ve etkin bir yönetimi,

Çevresine Duyarlı Kadıköy stratejisi; şeffaf, verimli ve etkin bir yönetimi kapsamaktadır.

Kadıköy Merkez Nazım İmar Planı için analiz/veri toplama sürecinin bitmek üzere olduğu ve karşılıklı öğrenme sürecinin başladığı bilgisini vermiştir. Yapılan analiz ve veri toplama çalışmalarına ek olarak paydaşlar ile yapılacak ortaklaşa çalışmalarla birlikte stratejik yaklaşımın belirleneceği ve 1/5000 Nazım İmar Planı'nın oluşturulacağı daha sonrada bu plana uygun olarak 1/1000 Uygulama İmar Planı'nın hazırlanacağını belirtmiştir.

Yapılacak çalışmalardaki katılımcı araçları olan

- Web Sitesi,
- Mekansal İşaretleme,
- Birebir Görüşmeler,
- İletişim Ofisi,
- Saha Etkinlikleri,
- Karar Oluşturma Etkinlikleri hakkında bilgi vermiştir.

Sunumun sonunda plan takvimi gösterilmiş ve Ocak ayında planın meclise iletilmesini hedeflediklerini belirtmiştir. Bugün yapılan Halk Toplantısı'nın da Kadıköy Merkez 1/5000 Nazım İmar Planı'nı duyurdukları ilk toplantı olduğunu ifade etmiştir.

Sorular, Cevaplar ve Talepler

Sunum sonrası vatandaşlar sorularını sormuşlar, taleplerini dile getirmişlerdir.

Vatandaşlar;

- Kadıköy'ün lastik tekerlekli araçlardan arındırılması konusunda avantajlı olduğunu ve araçsız bir gelecek hayal ettiğini ancak bunun mümkün olmadığını belirtmiştir. Asfaltın yanlış döküldüğü, çukurların bulunduğu yol ve kaldırımların düzeltilmesini belediklerini ifade etmiştir. Hava kirliliği şikâyetinden ve kentsel dönüşümün ada bazında olmasını istediklerinden bahsetmiştir.
- Caferağa Mahallesi'ndeki en büyük sorunun gürültü kirliliği ve iç içe olan binalar nedeni ile nefes alamamaları olduğu ifade edilmiştir. Hem arabalar hem de scooterların tüm sokak ve kaldırımları işgal etmeleri ile özellikle dezavantajlı grupların yaşadığı zorluluktan bahsetmiştir. Kentsel dönüşümün ada bazında yapılmasını ve eğlence mekanlarının boş alanlara taşınması isteğini vurgulamıştır.
- Cemal Süreyya Sokak'ta oturduğu binanın alt katında açılan zincir bir bar sebebi ile kiralık bir daireye taşınmak zorunda kaldığını, yaşının 75 olmasından dolayı bu durumun kendisini çok zorladığını, alışık olduğu mahalleden ve bağlardan uzaklaşmak zorunda kaldığını ve barların konut alanı dışında yer almasını istediğini belirtmiştir. Ayrıca trafik yoğunluğundan ve otopark sorunundan şikayetçi olduğunu anlatmıştır.
- Moda Spor Kulübü Genel Sekreteri olduğunu belirten hanımefendi spor kompleksi eksikliği sebebi ile spor antrenmanlarını bazı okulların (Kadıköy Lisesi, Levent Lisesi vb.) spor salonlarında yapmak durumunda kaldıklarından bahsetmiştir. Yapılan planlama çalışmasında mutlaka en az bir tane spor kompleksinin yer alması gerektiğini vurgulamıştır. Bunun yanı sıra konut alanları içindeki barların buradan taşınması isteğini belirtmiştir.

- Haydarpaşa Garı'nın tarihi bir miras olarak görülmesini ve korunmasını istediğini, Söğütlüçeşme'ye neden AVM yapıldığını merak ettiğini belirtmiştir. Kuşdili Çayırı'nın otopark değil yeşil alan olmasını istediklerini vurgulamıştır. Trafiğin hep çok olmasından dolayı herkesin zaten yürüdüğünü, Kadıköy merkezin de tamamen trafiğe kapatılabileceğini düşündüğünü belirtmiştir.
- Temiz hava kalitesinin doğrudan ulaşım ve araç sayısı ile ilgili olduğunu belirterek yapılan planlama çalışmasında bu sorunun çözümüne yönelik ne yapıldığını merak ettiğini, bahsi geçen birçok projenin (Kurbağalıdere Yaşam Vadisi, Söğütlüçeşme Garı...) üst planda bir mega proje olarak mı düşünüldüğünü, İBB tarafından nasıl kontrol edildiğini, bunun ne anlama geldiğini sormuştur. Kadıköy'ün tamamen transit bir bölge olarak planlandığını düşündüğünü belirtmiştir.
- İDEA, Tarihi Moda İskelesi'ne yapılan kütüphane gibi kamusal alanların artırılmasını ve ilçe belediyesinin sahili çöpten temizlemesini beklediklerini ifade etmiştir. Küçük apartmanlarda da kentsel dönüşüm süreçlerinin başlayabilmesi için belediyenin öncülük yapmasını istediklerini belirtmiştir.
- Çalışma alanının tarihi bir bölge olması sebebi ile yapılan çalışmanın "Koruma Amaçlı Nazım İmar Planı" olmasının daha doğru olduğunu belirtmiştir. Kıyıların araçlar ve otoparklar ile işgal altında olduğunu ama aslında insanların dolaşabileceği, sakinliğini koruyacak yerler olması gerektiğini belirterek buraların otoparksızlaştırılmasını önermiştir. Daha önce bu bölgeler için yapılan yarışmaların sonuçlarının ne olduğunu ve neden değerlendirilmediğini sormuştur.
- Riskli yapıların tespitinin yapılmasının kolay bir işlem olduğunu asıl işin riskli yapıların nasıl dönüştürüleceği konusu olduğunu belirtmiştir.
- Barların konut alanları dışına taşınması isteği konusunda Özgür Yazılımcılar Derneği'nin bir üyesi Pera'nın onlara iade edilmesine karşılık Khalkedon'u geri verebileceklerini söylemiştir. Ayrıca yaptıkları open street map çalışmaları ile ilgili olarak belediye bunları rahatça kullanıyorsa plan verilerini bunların üzerine işlenmesini sağlamak üzere imar planlarına rahatça ulaşmak istediğini belirtmiştir.

- Çalışma kapsamında anlatılanlar içinde "yürünebilir kent", "kaldırımların araçların işgalinden nasıl kurtarılacağından" bahsedilmesi üzerine bir şeyler görmeyi beklediğini ifade etmiştir. Plan kapsamında buranın araç trafiğine yasaklanması hatta İspanya'daki gibi bazı yöntemler ile araçların işlevsizleştirilmesi isteğini belirtmiştir. Kadıköy sahildeki İSPARK ve diğer tüm otopark alanlarının kente, insanlara iade edilmesini talep etmiştir.
- Moda'nın tamamen barlar ile dolmasıyla yaşanan gürültünün artık uyutmadığını, burada yaşayan insanların buraları terk etmek zorunda kaldıklarını anlatmıştır. Kaldırımların, arabaların ve barların sandalye, masaları ile işgal altında olduğunu, ziyaretçiler ile 3 milyon kişiye varan nüfus için ilçenin her yerine otopark yapılsa dahi yeterli olunamayacağını anlatmıştır. Kültür yolunun kime hizmet ettiğini ve ne amaçla yapıldığını sorup, buradaki insanların daha farklı, daha vahim sorunları olduğunu hatırlatmıştır. Kültür yönetimi için önce insanların eğitilmesi gerektiğini hatırlatmıştır.
- Ayrılık Çeşme Sokak'ta oturan 70 yaşındaki emekli öğretmen hanımefendi, bölgede imar planı olmaması nedeni ile evinde ihtiyaç sebebiyle yapmak zorunda olduğu tadilat için belediyeden izin alamadığını ve bu süreçte başına gelenleri anlatmıştır. Fosseptik çukuruna çimento döktürmüş olmasından dolayı Kadıköy Belediyesi'nin hakkında şikâyette bulunduğunu ve dava açtığını, hatta Ekim ayında mahkemesi olduğunu belirtmiştir.
- İnşaat Mühendisleri Odası İstanbul Şube Kadıköy Temsilciliği konu ile ilgili tüm odalar ile görüşülüp görüşülmeyeceğini ve daha önceki belediye başkanının Kadıköy merkezi yayalaştırma projesinin değerlendirilip değerlendirilmeyeceğini sormuştur.
- Bu toplantıdan sonra yapılanlar ile ilgili vatandaşa yapılanların ve yapılamayanların sonucunu aktaran bir değerlendirme toplantısının yapılması gerektiğini ifade etmiştir.

- Çağdaş kent planlarında otoparkların şehrin içinde değil, çeperinde yapıldığını belirterek bu konudaki isteğini ifade etmiştir. Ayrıca kıyıların İstanbul için çok değerli olduğunu belirterek daha yaşanabilir kıyılar istediğini vurgulamıştır.
- Kadıköy Kent Dayanışması üyesi; 2015 yılında Kadıköy eğlence mekanı olmasını diye çalışma yaptıklarını anlatmıştır. Kadıköy'ün yayalaştırılması ve toplu taşımanın arttırılıp çeşitlendirilmesi önerisini yapmıştır. Kadıköy meydan planlamasının ve rıhtımdaki otobüslerin ne olacağını merak ettiklerini belirtmiştir. Haydarpaşa Garı'nın sadece şehirlerarası ulaşımda değil kent içi ulaşımda da önemli olduğuna vurgu yapmıştır. Her yeri yayalaştırmanın ambulans, itfaiye araçları sebebiyle mümkün olamayacağını bu nedenle de ulaşım programının bu plan içinde mutlaka ele alınmasının çok önemli olduğunu belirtmiştir. Kentsel dönüşüm nedeni ile yok olan ağaçlar ve bahçeler için "yaşasın son bahçeler" diye bir proje yaptıklarını anlatarak ağaçların ve yeşil alanların kentler için öneminden bahsetmiştir. Kentsel dönüşüm ile binaların yıkılıp yeniden yapılması yerine binaların güçlendirilmesini daha önemli bulduğunu, bu iş ve altyapı sorunlarının çözümü için bütçe ayrılması gerektiğini ifade etmiştir.
- "Geçinemiyoruz" platformundan konuşan bir genç Kadıköy'deki kiralarda diğer ilçelere göre daha çok artış yaşandığını, Nisan ayında ortalama kira ücretinin 17.000 TL iken, Ekim ayında 21.000 TL olmasını örnek vererek belirtmiştir. Bunun da, mahalle kültürünü etkilediğine ve değiştirdiğine vurgu yapmıştır. Özellikle Airbnb konusuna bir çözüm yolu bulunmasını beklediklerini çünkü kira artışlarına en çok Airbnb'nin sebep olduğunu belirtmiştir. Bir diğer sebep olarak yabancıların sayısının artması olduğunu düşündüklerini belirtmiştir.
- Yine "Geçinemiyoruz" platformundan bir genç yapılan plan çalışmasında özellikle; üniversitelere gelen yıllık 8000 öğrenci için mutlaka bir öğrenci yurdu planlanmasını, konut stokunun yenilenmesinin fakat nüfusun artmamasını, afet toplanma alanlarının yaratılmasını belirtmiştir.

- Söğütlüçeşme'deki proje sebebiyle kaybedilen toplanma alanını hatırlatarak bu konunun önemine vurgu yapmış ve belediye tarafından yapılan itirazların artması gerektiğini söylemiştir. Kadıköy'ün çok fazla dar sokağı olduğunu bu nedenle afet çalışması yapılması gerektiğini ifade etmiştir. Gazhane'nin yapılmasının bir soylulaşma tehdidi oluşturacağını bu nedenle oradaki mahalle kültürünün korunması gerektiğini anlatmıştır.
- Bisiklet ile toplu taşıma talebinin desteklenmesi gerektiğini belirterek daha sakin yaşam isteğini dile getirmiştir.
- Sokaklara büyük çaplı çöpler (yatak, klozet vs.) atılmamasını isteyerek özellikle ilçe belediyeden bu konuda daha dikkatli ve özenli olmasını rica etmiştir.

İstanbul Büyükşehir Belediyesi, İmar ve Şehircilik Daire Başkanı Gürkan Akgün talep ve sorunları toplamaktan memnun olduklarını ve vatandaşlar tarafından dile getirilen sorunların ilgili birimlere iletileceğini belirterek, genel bir değerlendirme yaparak sorulara cevap vermiştir.

Bazı sorunların üst ölçek bir plan olan Nazım İmar Planı ile çözülemeyeceğini fakat zabıta ile beraber çalışarak çözüm üretmeye çalışacaklarını belirtmiştir. Sürecin tamamen şeffaf bir şekilde ilerleyeceğini belirtmiştir.

Kadıköy Meydan Yarışması Projesi için Koruma Kurulu kararının 2-3 hafta önce geldiğini ve uygulama projelerinin hazırlanacağı bilgisini vermiştir. Burayı kamusal alana kazandırmak istediklerini belirterek İETT ile birlikte çalıştıklarını anlatmış, rıhtımdaki otobüs duraklarının başka bir yere taşınacağını belirtmiştir.

Kuşdili Çayırı'nın otopark olmayacağını ve yeşil alan olarak diğerleri ile bütünleşeceğini belirtmiştir.

İBB'nin süreçten uzak tutularak Bakanlık tarafından yapılan Söğütlüçeşme Gar Projesi'nde yetki sorunu yaşandığını ve bu konuda itirazlarını sürdürdüklerini dile getirmiştir. Bu projenin bütüncül bir plan yaklaşımını olumsuz etkilediğini ifade etmiştir.

Kadıköy'ün yaya dostu bir kent olması gerektiğini vurgulamıştır. Yayalaştırma projelerinin, etap etap yapılması gerektiğini, Nazım İmar Planı yapılmasından sonra Uygulama İmar Planı'nın da yapılmasıyla beraber Kentsel Tasarım Projeleri ile yapılabileceği bilgisini vermiştir.

Toplantının kapanışında İstanbul Büyükşehir Belediyesi, İmar ve Şehircilik Dairesi Başkanı Gürkan Akgün vatandaşları sorunlarını ve önerilerini dile getirmeleri, plan hakkında bilgi alabilmeleri için İstanbul Büyükşehir Belediyesi'ne ve Kadıköy Merkez İletişim Ofisi'ne gelebileceklerini belirtmiştir.

Sonuç

13 Ekim 2022 Perşembe günü Kadıköy İDEA'da, Kadıköy-Merkez Planlama Çalışmaları sürecini anlatmak üzere halk toplantısı düzenlenmiştir. Toplantı İstanbul Büyükşehir Belediyesi, İmar ve Şehircilik Dairesi Başkanı Gürkan Akgün tarafından yapılan açılış konuşması ile başlamıştır. Toplantının devamında İBB Şehir Planlama Müdürlüğü Katılım Koordinatörü Gözde Ağartan Ünal'dı tarafından planlama alanı ile ilgili plan yapım gerekçesi, çalışmanın amacı, kapsamı, alana ilişkin detaylı bilgileri ve katılımcı planlama sürecini içeren bir sunum yapılmıştır. Toplantının devamında vatandaşların mahalle ile ilgili sorunları ve talepleri dinlenilerek planlama süreci ile ilgili sorularına cevaplar verilmiştir. Toplantıya yaklaşık 100 kişinin katıldığı gözlemlenmiştir.

Toplantıya gelen vatandaşlardan gelen talepler ve sorular sonucunda,

- Konut alanları içindeki barların neden olduğu gürültü kirliliği ve diğer sorunlar için acil çözümler bulunması,
- Temiz hava kalitesinin doğrudan ulaşım ve araç sayısı ile ilgili olması sebebi ile yapılan planlama çalışmasında hava kirliliği sorununa yönelik çözümler üretilmesi,
- Mahalle kültürünün korunmasına dikkat edilmesi,
- Haydarpaşa Garı'nın tarihi bir miras olarak görülmesi ve korunması,
- Kamusal alanların arttırılması,
- Toplu taşımanın arttırılıp çeşitlendirilmesi konuları ön plana çıkmaktadır.